

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНИЙ ОФШОРНИЙ БІЗНЕС І ЦІНОУТВОРЕННЯ**

Освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародний офшорний бізнес і ціноутворення
Викладач (-і)	Гринів Любов Володимирівна, к.е.н., доц. кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+380506817089
Е-mail викладача	liubov.hryniv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmim.pnu.edu.ua/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії, наукових розробках закордонних учених, законах та нормативно-правових актах, що діють в українській та міжнародній економіці. Вивчення навчального матеріалу дисципліни сприятиме підвищенню рівня загальноєкономічної підготовки студентів і формуванню в них практичних навичок з практики функціонування офшорних зон та ціноутворення на світових ринках в умовах ринкових відносин.</p> <p>Предмет дисципліни: вивчення та аналіз процесів функціонування офшорного бізнесу та ціноутворення на світових ринках.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття офшорних зон та ціноутворення на міжнародних ринках 2. Методи і стратегії формування цін на міжнародних ринках. 	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення дисципліни «Ціноутворення на світових ринках» є освоєння теоретичних і методичних основ ціноутворення на міжнародних ринках, а також набуття студентами компетенцій практичного встановлення цін на продукцію підприємства на світовому товарному ринку.</p> <p>Основні завдання вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами системних знань та вмінь щодо політики формування ціна міжнародних ринках, а також показати взаємозв'язок ціноутворення з іншими елементами зовнішньоекономічної політики підприємства.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: суть та принципи ціноутворення на міжнародному ринку; зовнішні й внутрішні чинники, що впливають на формування ціни на міжнародному ринку; методологію ціноутворення на міжнародному ринку; специфіку зовнішньої торгівлі при формуванні цін експорту/імпорту; механізм біржового ціноутворення на світовому товарному ринку.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти: здійснювати аналіз собівартості продукції; формувати міжнародну цінову стратегію розвитку підприємства; користуватися методологією та критеріями формування ціни на міжнародному ринку; застосовувати методи та засоби прийняття управлінських рішень з ціноутворення в умовах невизначеності міжнародного ринку; враховувати заходи регулювання цін в практиці ціноутворення на міжнародних ринках.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

Результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	075 Менеджмент	3	вибірковий

Тематика курсу

Тема	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретичні основи офшорного бізнесу. Принципи ведення міжнародного офшорного бізнесу. Характерні риси офшорних зон. Переваги ведення офшорного бізнесу. Види офшорних компаній. Особливості офшорних зон за класифікаційними ознаками.	Лекція, семінарське заняття	1,13,15	Опрацювати і лекційний матеріал. Підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Офшорний бізнес як складова світової економіки Місце правового режиму оподаткування офшорної території у сфері регулювання економічних відносин. Розвиток офшорних центрів у системі міжнародного бізнесу. Вплив офшорних зон на економіку України.	Лекція, семінарське заняття	1,13,15	Опрацювати і лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Теоретичні засади ціноутворення на міжнародних	Лекція, семінарське	1,13,15	Опрацювати і	5 балів	До наступного

<p>ринках. Ціна як інструмент економіки. Теорії ціноутворення. Вплив попиту та пропозиції на формування ринкових цін. Вплив конкуренції і монополії на процес ціноутворення. Ціноутворення в умовах: досконалої конкуренції, монополістичної конкуренції, олігополії, досконалої монополії.</p>	ке заняття		лекційний матеріал. Пройти тестування до теми		заняття за розкладом
<p>Тема 4. Світові ціни та їх основні види Специфіка світових цін. Сутність світової ціни. Види цін у міжнародній торгівлі. Види публічних цін: довідкові ціни, біржові котирування, ціни аукціонів, ціни пропозицій великих фірм, статистичні зовнішньоторговельні ціни.</p>	Лекція, семінарське заняття	1,3,7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 5. Специфіка ціноутворення на світовому ринку. Ціноутворюючі фактори світового ринку: загальноекономічні, економічні, специфічні, спеціальні, неекономічні. Принципи ціноутворення на світовому ринку. Політика вільної торгівлі, політика протекціонізму. Види митних зборів. Особливості цін у міжнародній торгівлі.</p>	Лекція, семінарське заняття	5,6,7,8	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 6. Чинники ціноутворення на світовому ринку Алгоритм і класифікація чинників ціноутворення. Вплив вартості виробництва на ціну. Зв'язок системи ціноутворення з механізмом розподілу доходів. Вплив конкурентної боротьби на процеси ціноутворення. Види цінової конкуренції</p>	Лекція, семінарське заняття	5,6,7,8, 13,15	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 7. Вплив Міжнародних правил Інкотермс 2010 (Incoterms 2010) на ціноутворення на міжнародних ринках. Значення Правил Інкотермс у договорі міжнародної купівлі-продажу. Еволюція правил Інкотермс. Правила Інкотермс 2010. Абревіатури Особливості правил Інкотермс при здійсненні електронної торгівлі.</p>	Лекція, семінарське заняття	2, 5,6,7,8	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми. Розв'язати задачі.	5 балів	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 8. Ціноутворення на біржових товарних ринках.</p>	Лекція, семінарське заняття	1,9,10	Опрацювати	5 балів	До наступного

Сутність товарної біржі та її економічна природа. Види біржових контрактів. Аналіз біржових цін. Суть біржової спекуляції та її види. Особливості хеджування цінових ризиків ринку реальних товарів.	ке заняття		лекційний матеріал. Пройти тестування до теми. Розв'язати задачі.		заняття за розкладом
Тема 9. Методи міжнародного ціноутворення Класифікація методів міжнародного ціноутворення: витратні методи, ринкові методи, параметричні методи. Метод повних витрат та його модифікації. Методи визначення цін з орієнтацією на попит та методи визначення цін з урахуванням конкуренції. Вплив митних процедур на формування ціни.	Лекція, семінарське заняття	1,5,7,10	Опрацювати і лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття. Розв'язати задачі.	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Маркетингова стратегія ціноутворення на світових товарних ринках. Система класифікації цінових стратегій на світових товарних ринках. Цінове сегментування ринку. Цінові ризики та методи оцінки цінових ризиків. Механізм управління ціновими ризиками на світових товарних ринках. Мультикритеріальні методи формування ціни брэнда.	Лекція, семінарське заняття	1,7,11	Опрацювати і лекційний матеріал. Пройти тестування до теми. Розв'язати задачі.	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 11. Регулювання цін на світових товарних ринках. Проблеми регулювання світових цін. Економічна роль тарифів. Митні тарифи та види мита. Нетарифні методи регулювання. Фактори, що впливають на конкурентоздатність країни.	Лекція, семінарське заняття	4,5,7,8	Опрацювати і лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття. Розв'язати задачі.	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 12. Механізм формування зовнішньоторгових цін. Специфіка зовнішньоторговельних цін. Склад та структура зовнішньоторгової ціни. Фактори впливу на характер цінових стратегій. Етапи процесу міжнародного ціноутворення.	Лекція, семінарське заняття	1,6,7	Опрацювати і лекційний матеріал. Пройти тестування до теми. Розв'язати задачі.	5 балів	
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система	100 бальна – (100 балів протягом семестру) “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального				

оцінювання курсу	<p>матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <table border="1" data-bbox="368 741 1243 1061"> <tr> <td colspan="3">Поточне тестування та самостійна робота</td> <td rowspan="5">Сума балів з навчальної дисципліни</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Модуль 1</td> <td>Модуль 2</td> </tr> <tr> <td>Змістовий модуль 1</td> <td>Змістовий модуль 2</td> <td>Змістовий модуль 3</td> </tr> <tr> <td>поточний контроль</td> <td>Самостійна робота</td> <td>Індивідуальне науково-дослідне завдання</td> </tr> <tr> <td>Теми 1-12</td> <td>Теми 1-12</td> <td>Теми 1-12</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>30</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">100</td> <td>100</td> </tr> </table>	Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни	Модуль 1		Модуль 2	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання	Теми 1-12	Теми 1-12	Теми 1-12	50	30	20		100			100
Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни																						
Модуль 1		Модуль 2																							
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3																							
поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання																							
Теми 1-12	Теми 1-12	Теми 1-12																							
50	30	20																							
100			100																						
Семінарські заняття	<p>Загальна підсумкова оцінка за семінарські заняття складається за методикою нагромадження балів за результатами поточного контролю знань, тестів.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал, розв'язати задачі. Протягом семестру студент має можливість отримати десять оцінки по 5 балів за кожну усну відповідь.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p> <p>Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення завдань, перевірка рівня їх виконання та оцінювання. Семінарські заняття є ланцюжком, який зв'язує теоретичну підготовку та навчальну практику з дисципліни.</p>																								
Самостійна робота	<p>Важливе значення для опанування теоретичним матеріалом має виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань.</p> <p>Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником формування вміння навчатися, що сприяє активізації засвоєння знань; основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час.</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 30 балів.</p>																								
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ).</p> <p>Студент бере за основу світовий ринок певного товару (на вибір) та досліджує два питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фактори, механізм та тенденції ціноутворення на даному ринку; - міжнародний офшорний центр (компанія). <p>Робота оформляється на аркуші формату А4 і приносить на останнє</p>																								

	семінарське заняття. Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 20 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою менеджменту і маркетингу, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.

8. Політика курсу

Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері ціноутворення. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (<https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій>). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

9. Рекомендована література

Основні

1. Коссе Д.Д. Місце правового режиму оподаткування офшорної території у сфері регулювання економічних відносин / Д.Д. Коссе // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 1. – С. 86–89.
2. Шереметинська О.В. Вплив офшорних зон на економіку України / О.В. Шереметинська // Економічний простір. – 2016. – № 105. – С. 58-66.
3. Пешко А.В. Офшорний бізнес як складова світової економіки / А.В. Пешко // Економіка та підприємництво – 2016. – № 3. – С. 233–236.
4. Ціноутворення [Текст] : навч. посіб. / А. О. Аветисова, О.О. Бакунов, Н.С. Палій, А.А. Фендрікова; Мво освіти і науки, молоді та спорту України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф.економіки і упр. інновац. діяльністю. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. - 193с.
- 1.Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 480 с.
- 2.Окландер М. А., Чукурна О. П. Маркетингова цінова політика. Навч. посіб. –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.
- 3.Архієреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. І. Архієреєв, Н. М. Волоснікова, С. О. Климова; за ред. С.І. Архієреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. – 233 с.
- 4.Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України [Текст]: навч. посіб. / С.В. Бестужева; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 266 с.
- 5.Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях підруч. / Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
- 6.Савельєв Є.В. Міжнародна економіка [Текст]: підручник. / Є.В. Савельєв, І.Я. Зварич; Терноп. нац. екон. ун-т. – Вид. 4-те, перероб. та допов. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 423 с.

7. Міжнародна економічна діяльність України [Текст]: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. – Київ: НУБіП України, 2016. – 447 с.
8. Босак А.О. Зовнішньоекономічні операції і контракти: [навч. посіб.] / А.О. Босак. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
9. Ушакова Н.Г. Міжнародне ціноутворення: [навч. посіб.] / Н.Г. Ушакова, Н.Л. Савицька. – К.: Професіонал, 2004. – 218 с.

Додаткові

10. Карлін М.І. Фінансові офшори: навч. посіб. для студ. ВНЗ III–IV рівнів акредитації / М.І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк: Вежа-Друк, 2016. – 240 с.
11. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т. М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003.
12. Ястремська Н. Менеджмент ціноутворення в комунікаційній політиці торговельної марки // Проблеми і перспективи економіки та управління No 4 (8), -2016
13. Задоя А.О., Венгер С.А. Трансфертне ціноутворення у міжнародному бізнесі // Академічний огляд. 2011. No 2 (35) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/ao/2011_2/23.pdf
14. Іванова Н. Ю., Волкотруб А. В. Ціноутворення на ринку освітніх послуг // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/econ/2011_120/20_ivanova.pdf
15. ВТО: механізм взаємодія національних економік. Угрози і можливості в умовах вихода на міжнародний ринок / Под ред. С.Ф. Сутырина. – М.: Эксмо, 2008. – 400 с.
16. Глобальна торгова система: Розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / За ред. Т.М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.
17. Козак Ю.Г. Основи міжнародної торгівлі: навчальний посібник / Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ржепішевський К.І. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 656 с.
18. Міжнародна торгівля [підручник] / за ред. Ю. Г. Козака. - 5-е вид., випр. і доп. - К.: Центр учбової літератури, 2015. - 272с.

Електронні ресурси

19. Господарський кодекс України.// www.rada.gov.ua
20. Податковий кодекс України.// www.rada.gov.ua
21. Митний кодекс України // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-174>.
22. Про ціни та ціноутворення / Закон України Редакція від 24.06.2015 // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5007-175>.
23. Про зовнішньоекономічну діяльність // Закон України, Редакція від 03.01.2017 // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-126>.
24. Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі 2017 – 2021 // <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e6ab10fa-0ad9-4fe4-b8be32f570693b64&title=EksportnaStrategiiaUkraini-DorozhniaKartaStrategichnogoRozvitkuTorgivli2017-2021>.
25. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, No 10, ст. 56 // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/72-199>.

Викладач _____ Гринів Л.В.